

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 „
Negyed évre 2 „

PÉNZKÜLDEMÉNYEK:

a »Szászsebesi ipar- és gazdasági hitelszövet-
kezet« címére Szászsebesen küldendők.

Megjelenik minden csütörtökön.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

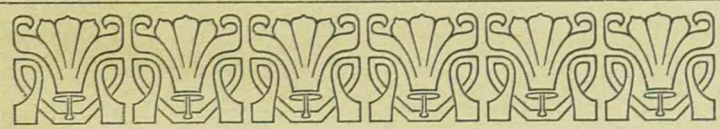
Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 20 fil. Ajánlköztásoknál, eladás vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fil.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

X. évfolyam.

Szászsebes, 1906, Január 11.

2. szám.

Egy minta szak-iskola.

A »Vadász Lap« folyó évi első számában a fenti cím alatt egy cikket közöl, melyet öröndetes tartalmánál fogva kedves kötelességünknek ismerjük tisztelt olvasóinkkal megismertetni.

A vadászati cikkeknek külföldről való beszerzését ostonozván a bevezetésben, ezokról rá-
tér az ugyancsak onnan importált »jágerekre« s
cikkét a következőkép folytatja:

A sok külföldi cikkek behozatalánál, őszin-
tén megvallom, engem léginkább boszant a tirol,
stájer, cseh meg isten tudja, miféle eredetű import-
cikk — a »jäger«. És sajnos, hogy eme ter-
mékből különösen főuraink többet a soknál im-
portálnak. Pedig legtöbbszer rossz, hasznavehe-
tetlen cikket kapnak, mely a szállítási költséget
sem éri meg.

Ezek a nem előkelő idegen »jäger« urak, a
köznép előtt gyűlöletesek, kiállhatlanok, mert
magyarul nem tudnak, a néppel durván bánnak
s kikölesönzött vagy bitorolt hatalmukkal vissza-
élve nem egyszer tették népszerűtlenné magát a
gazdát is, kinek sejtelve sem volt arról, hogy
mi okozta a köznép elhidegölését.

Idegen vér, idegen szokás, idegen gondol-
kozás egyhamar nem képes megértetni a miléki

világunkat s gyűlölettel fizet akkor, mikor, sze-
retni kellene.

Örömdnkre szolgál, hogy nemcsak intéző
köreink, hanem főuraink egyrésze is meggyőző-
dött arról, hogy az idegen bár hogyan dédel-
gessük is, mindig idegen marad s a hűség, a
ragaszkodás, az önfeláldozó készség náluk a leg-
többször ismeretlen fogalmak maradnak. Ezért
létesült Magyarországon négy erdőőri szakiskola.

Ezek közül csak egyet ismerek, a vadász-
erdei erdőőri szakiskolát s az ott látottak és
hallottakból akarok egyet-mást elmondani.

A vadász-erdői erdőőri szakiskola egy mo-
dern, izléses egyszerűséggel, praktikus beosztás-
sal és felszereléssel ellátott egyemeletes ház, hol
40 növendék talál otthonra. A házat remek
park, a parkot erdő veszi körül.

A laikust az erdő nem ragadja el. Egy
darab nagy fákkal ékeskedik, utánna kis fák van-
nak, odábbjirtás, ültetés, rét. szántó, az összevissza-
ság azonban csak látszólagos, a figyelmes vizs-
gáló megtalálja benne a rendszert, a tervszerű
beosztást, az okszerű kezelés törvényét.

A növendékek felvétele a földmívelésügyi
miniszterium által történik az összes erdőőri szak-
iskolák részére s azután szétosztással, kirendelés-
sel megkapja mindenik iskola a maga »nyers«
anyagát. Ez elnevezés nem éppen hízegő, de
találó, mert mindenféle faj. mindenféle előisme-
rettel képviselve van. Sőt még egyéniségük, ter-
mészetük, gondolkozásmódjuk is annyiféle a há-
nyan vannak. Ebből bárki is könnyen ítéletet

alkothat magának arról, hogy minő emberfeletti munkát kell végezni annak az iskolának, mely ilyen elemekből, egységest, ilyen fogyatékos ismeretekkel bíró egyénekből gondolkodni tudó önálló, becsületes, megbízható, engedelmes szak-érőket nevel.

E nagy és nehéz feladatot bámulatos eredménynyel oldották s oldják meg a vadászerei erdőőri szakiskolában.

Megfigyeltem az eljárást, ellestem a módozatot s közlöm azért, hogy a szakértő hasznosítsa, a laikus pedig gyönyörködje benne.

A vadászterdőben a felvett tanuló a mint jelenkezett, multját rögtön leveti régi ruháival s lesz magyar királyi erdőőr-jelölt.

Sem születés, sem nemzetiség, sem vallás, sem tudás, sem tudatlanság megkülönböztetésre okot nem szolgáltatnak. A mult teljesen lezártik, kezdődik az új ember nevelése.

Első a bizalom megnyerés, az őszinteség és becsületérzés kialakítása.

S ezt oly művészi módon végzi az igazgató a tanárokkal együtt, hogy a növendékek rövid idő alatt meghódolnak az új irányzatnak s főnöküket édes apjukként tisztelik, szeretik és mintegy versenyeznek a fölött, hogy melyik nyerje meg tetszését.

Ily bevezetés mellett a szakismeretek elsajátítása játékszamba megy. S mikor látja az a növendék, hogy igazgatója s tanárai a talaj művelésénél vele dolgoznak, a mag elvetését, a csemete gondozását, a fa nevelését nemcsak magya-

rázzák, de előtte, vele, folyton dolgozva mutatják: akkor nem csoda, ha kedvet kap a munkához s azt minden részleteiben ambícióval teljesíti, sőt ég a vágytól, hogy ügyességét, tudását önállóságát bebizonyíthassa.

A fölkeltett ambíció kielégítése, jutalma, a növendékek ügyességének vizsgálja minden évben tavasszal történik. Mikor a millió meg millió megrendelt csemetétet kiszedik, csomagolják s expedíálják. Ilyenkor az igazgató meghívja a megye és a város érdeklődő közönségét s a növendékek a vendégek előtt mutatják be ügyességüket, szakértelmüket. Az eljárás egyszerű s mégis mint képző eszköz megbecsülhetlen.

A vadászati ismeretek elsajátítása szintén ilyen ehhez hasonló módon történik. Első sorban minden növendék megtanulja a fegyverrel való bánást. Legnagyobb és legfájdalmasabb büntetés az, ha a tanuló fegyverétől eltiltatik, a mi előfordul akkor, ha vétség történik a biztonság ellen. Patron benfeledés, felhuzott kakassal vállon vitele a fegyvernek stb.

Ha a tanuló fegyverével megismerkedett, alkatrészeit teljesen ismeri, »patrol«-ba osztják s engedélyt kap duvadpusztításra a kiszabott időben s a meghatározott helyen de mindig egy öregebb, tapasztaltabb növendék vezetése és felügyelete mellett.

A helyismeretek megszerzésére, a vadak szokásainak megtanulása után következik a hajtás mesterségének elsajátítása, előbb mint közönséges hajtó, később mint a hajtók vezetője sze-

Karácsony a sziklabarlangban.

(Az Ujság után.)

A főváros utcáin ismeretes alakká lett egy zömök termetű ember, a kinek hófehér haja van de a mellett egészen fiatalos az arcza. Kertész István Jánosnak hívják és egy belvárosi kereskedőnél könyvvezető. Ugy hívja mindenki: a fiatal öreg. Mert Kertész mindössze harminczegy esztendő, daczára, hogy galambász a haja. Az érdekes ember, a ki főnöke megbízásából gyakran külföldön is utazgat, Bécsben a nyár derekán megismerkedett egy gazdag özvegyasszonnyal, a ki beleszeretett. Kertész is jó szemmel nézte a szép asszonyt, a kít aztán szeptemberben el jegyzett, Mindjárt akkor kitűzték az esküvőt is december 14-ikére, a mely napon — ugy

mondja a boldog vőlegény — életének nagy évfordulója van. Ezen a napon lesz éppen tiz esztendője, hogy olyan borzalmas eseményeken ment át, a melyeknek hirtelen megöszülése lett a következménye.

— 1895 december 24-ikén — meséli Kertész — atyám Kétyen (Abauj-Tornamegye) levő lakásáról, harmadmagammal vadászni mentem a közeli erdőségbe, a hol atyámnak, valamint nekem is vadászati jogom volt. Velem volt Jónás Mihály kocsisunk és Abádi József vinczellérünk. Az erdőben sok volt a szárnyas vad, különösen fáczán és tuzok, a melyekre abban az időben szabad volt vadászni. Az ünnepekre akartunk pecsenyét szerezni. Reggeli öt órakor indultunk el kocsin a másfélóra távolságban levő vadászterületre. Délután három órakor — a mikor már lassan alkonyodni kezdett — jól megrakodva zsákmánnyal elindultak hazafelé. Még ki sem értünk az erdőből, a mikor hirtelen hóvihar keletkezett. Egy ideig csak nógattuk előre a lovakat, de végül mégis csak megrekedtünk egy hegyoldalban. A hóvihar elől mene-

repel mindenik növendék. Ezek után mint vadász »kibiczek« lesznek beosztva részben öregebb pajtásaikhoz, részben a meghívott vendég vadászokhoz s különösen az utóbbiak mellett nemcsak a vadászat titkait tartozik a tanuló ellesni, hanem köteles úgy tekinteni a vadászt, mint leendő urát s az apróbb szolgálatokat elvégezni, mit úgy az igazgató mint a tanárok folytor figyelemmel kísérnek.

A kibiczelést követi az önállósítás. Először oldalfelállítással, később rendes beosztással olyformán, hogy tanár, növendék, vendég váltakozva sorban állnak. Ez a vadászat koronája s minden növendék vágyainak netovábbja.

A vadászat többi formáját, a lest, a cserkészést, pászta-hajtást, körhajtást stb. úgy szintén különféle vadak óvását, táplálását sor- és időrendben mindannyian megtanulják s végül mint rendezők tesznek tanuságot elsajátított ismereteikről.

Érdekes még czéllövészetük, mely mindig ünnepszámban s meghívott vendégek előtt történik. Álló, futó, repülő célpontokra történik lövés golyóval s a győztesek elismerést, kitüntetést, díjat kapnak.

A két év elteltével egy záróvizsga tartatik. szintén meghívott vendégek és miniszteri megbizottak jelenlétében.

Ritka eset, hogy valamelyik tanuló ne feleljen meg, pedig alaposan kikérdezik őket a tanárok, az igazgató, a jelenlevő miniszteri kiküldöt-

tek; erdőfelügyelők, erdőmesterek, erdészek, és sokszor még a vendégek is keresztűzbe fogják a növendékeket, kik nyugodtan, biztosan s bizonyos büszkeséggel felelnek meg a várakozásoknak. E vizsga után még egy gyakorlati év kimutatása és egy végvizsga szükséges, hogy a növendék diplomás erdőőrnek mondhasa magát.

S ha már minden megvan, bucsuzik a növendék, a mi kivétel nélkül minden egyesnél meghatottsággal, fájó érzéssel történik.

Egy izben megkérdeztem egy ilyen bucsuzó diplomás erdőőrt, hogy miért szomorkodik, hiszen örülnie kellene, hogy elhagyhatja az iskolát s önálló lesz. Azt felelte: »Uram igaza van, de én nem tudom mi okozza azt, hogy mint egy kis gyermeket a sirási vágy fog el s ha rágondolok, dogy én most végkép itt hagyom e helyet, oktatóimat s igazgatómat, kit édes apámként tisztetek, szeretek, összeszorul a mellem s valami fojtogat. Pedig nem vagyok gyermek, 29 éves elmúltam s mikor idekerültem, egyenesen a katonaságtól jöttem, mint zupás őrmester. Hanem azt elmondhatom, hogy 6 évi katonáskodásom alatt annyit nem tanultam, mint itt egy félév alatt. Itt tanultam meg azt, hogy s subordináció akkor ér valamit, ha nincs háta mögött a kurtavas. Lássam, itt nincsen kikötés, nincs kurtavas s mégis nagyobb a rend, több a fellebbvalók iránti tisztelet, mint a katonaságnál, mert itt emberiesen bánnak a növendékekkel s a becsületérzést, az embert ápolják az emberben. Azért fáj itthagyni e helyet, mert tudom, hogy

külve, alkalmas buvóhelyet kerestünk és találtunk is egy sziklahasadékban. Barlangszerű hasadék volt ez, a hová belépve már találtunk két, illetve három embert. Az ugyancsak Kétyről való, velem névrokon Kertész István gazdát és annak rokonát Tamási Józsefet. Mind a ketten egy a szikla bejáratánál fekvő emberi alakkal foglalkoztak. Ez az alak valami vándorlegény lehetett, külseje után ítélve. Kertész gazda és Tamási ökrös szekereken fát hordtak le az erdőből, a mikor hóvihar elérte őket, Szekerőket az országuton hagyva. a sziklabarlangba futottak. Utközben, az erdő szélén, a fenyvesek alatt találták a vándorlegényt a földön. Miután hiába próbálták költögetni, magukkal czipelték a barlangba, Itt most egyesült erővel folytattuk az élesztési kísérleteket, de eredménytelenül. A szerencsétlen meg volt fagyva. Közben a hóvihar egyre tartott, sőt este hatodfél órakor olyannyira erősödött, hogy a szélrohamok már besöpörték menedékhelyünkre a havat. A halottat a barlang végére helyezve, mi öten élő emberek, kövekkel, faágakkal akartuk el-

torlaszolni a barlang bejáratát, de nem mentünk vele semmire sem. Látva hiábavaló fáradságunkat, most már csak arra szorítkoztunk, hogy a besepert havat a faágakkal elkorjuk a bejáratától. De ez is csak sisyphusi munkának bizonyult. Este nyolcz órakor el voltunk zárva a külvilágtól. A hó egészen elfödte a barlang száját. Mi pedig térdig álltunk a fagyos hóban. Borzasztó kinokat szenvedtünk a hidegtől és attól a rossz levegőtől, a mely a szűk barlangba szorult. Bár jól hallottuk a vihar pokoli zugását, a szabadba még nem tudtunk kijutni. A hórétég oly sűrű és vastag volt, hogy minden kísérletünk azon átjutni, kudarcot vallott.

Nem volt tehát mi egyebet tenni, mint nyugodtan megvárni, míg a vihar elmúlik és aztán újra megkísérlni a kijutást. Igen ám, de a vihar nem akart sehogysem elülni és a mi a legborzasztóbb volt, a barlangban egyre kiállhatatlanabb lett a levegő, úgy hogy már fuldokolni kezdtünk. Kocsisunknál volt pálinka, ebből jutott mindenkinek, hogy felmelegedjen. Csak

másutt e bánásmódot sehol és soha fel nem találom.»

Igy beszélt egy végzett növendék nekem idegennek. E nyilatkozat egymaga elég lenne arra, hogy a vadászerdei szakiskolát minta iskolának nevezhessük. De mielőtt nyilatkoznánk, kérdezzük meg azokat a magánosokat, községeket, érdektestületeket, sőt magát a legmagyarabb főherczegünket József főherczeg ő fenségét, kik a vadászerdei erdőőri szakiskola növendékei közül tartanak alkalmazásban erdőőri, vadőri, vadász stb. minőségben egyéneket s valamennyien a legnagyobb dicsérettel s elismeréssel nyilatkoznak arról az iskoláról, mely alkalmazottaikat kiképezte.

Ily szép eredmény láttára örülnie kell minden igaz magyar embernek, főkép azért, mert e téren nem szorulunk többé a külföldre. Elismeréssel és hálával kell adóznunk az intéző köröknek, hogy a sok jeles szakértő közül a legjelesebb egyikét választotta ki s állította ez intézmény élére: Török Sándor erdőmester személyében, ki egyéniségével, tudásával s emberszeretével megteremtette úgy az egyesek, mint a köz javára az erdőőri szakiskolák követendő rendszerét.

Sok ilyen közügyet szolgáló, önzetlen munkást adjon az ég szegény hazánknak, hogy felépíthessük a minden téren váró közérdekek kulturpalotáját.

én nem ittam, mert utáltam a pálinkát. Ez a körülmény mentett meg az elpusztulástól. Társaim sorra a hidegtől, a pokoli rossz levegőtől és pálinkától elbágyadtak, csak én tudtam megőrizni nyugalmaimat.

Éjfél után a vihar úgy látszik tetőpontjára hágott. A vastag hórétegen át is pokoli zugás hallatszott. Társaim közül a vinczellér, a ki már öregebb ember volt, a névrokon Kertész, Tamási, már a földön, illetve a hóban feküdtek és nagy erőfeszítéssel küzdöttek az álom ellen. Tudták, hogy végük van, ha elalszanak. A vinczellér, a borzasztó zugást hallva, felemelkedett és szent dalokat kezdett énekelni torkaszakadtából. Figyelmeztettem a szerencsétlent, hogy az énekléstől hamarabb kimerül, de nem hallgatott reám. Azt hiszem, hogy a szerencsétlen megőrült.

Kocsisunk volt az egyetlen, a ki sikeresen küzdött a bágyadság ellen. A jó fiu, hirtelen elhatározással újra hozzáfogott a barlang előtti hóréteg átfurásához. Eemberfeletti erővel, egy faággal a kezében ásott, furt a hóban. Nem csüggesztette el, hogy egy

Vadóvó teendője.

Nemsokára beköszönt kedves vadjaink réme, a tél, és hogy készületlenül ne találjon, gondoskodunk kell, ha esetleg nehéz idők jönnének, czélszerű eltartásukról. Igaz, hogy erre a gondoskodásra már nyár elejével kell gondolnunk. Nagy vad részére etetőfbe és boglyába kell rakatni a zöld takarmányokat, mint pl. luczernát, bükkönyös zöld zabtakarmányt, korán kaszált baltaczimet, esetleg jó száraz helyről kaszált szénát. Természetes dolog, hogy az etetőket vihartól védett és ha lehetséges, a napnak fekvő helyen készítsük, hol a fővad kedvencz váltói vannak. A takarmányozással korán kezdjünk, hogy a vad az etetőhelyekre szokjon. Ha lehetséges vadgesztenyét is adjunk a fővadnak, előszeretettel veszi. A szók felfrisítendő, k,

Ha nagyobb havazások történnek, a hol lehetséges, hókével huzassunk utakat; ha esetleg magas hó lenne, az ily utak mellé, fák közé porcióba kötött takarmányt tegyünk, Ily etetőket az őzvad is szeretettel veszi, mert a fővadetetőkhöz a fővad nem ereszti.

Igen szívesen veszi az összes vad az úgynevezett gyöngyágakat (Aiscum album), mely a tölgyeken terem, ezt egy hosszú galymóval kell szedetni, nem pedig baltával, hogy jövőre is maradjon.

A vaddisznókról sem szabad megfeledkeznünk; kivált makkszegény években ezeknek, a hol szeretnek tartózkodni, csináljunk több helyen a pagonyban kukoriczaszórókat és ha a szórókon lőni is kívánunk, a szórót a legsűrűbb helyre csináljuk. Tisztítsunk ki két méter széles és vagy 5—6 méter hosszú helyet, erről a helyről pedig vezessünk egy itányban, hogy

óra mulva alig ásott egy métert és kitartóan folytatta a munkát. Végre — a nálam levő zsebórán egy-két megmaradt gyufa világánál láthattam — két óra felé lecsendesedett a vihar. Ez a körülmény megkettőztette erőnköt és most már én is segitettem. Szörnyen lassan haladtunk előre. Már két métert kapartunk ki magunk előtt, a mikor egy a barlang előtt levő fához értünk.

A fa láttára hangosan felkiáltottunk örömmünkben. Mert már találtunk módot a menekülésre. Bár rettetes volt már a barlangból kiáradt levegő, mégis tartottuk magunkat. Felváltva, hol a kocsis az én vállamon, hol én az övén, a fa tetejének irányában felfelé kapartuk, ástuk a havat leirhatatlan kinnal. Az életfenntartás ösztöne és a menekülés reménye emberfeletti erőt öntött belénk. Végre, a fák galyai közé jutottunk, a melyek még szintén hó alá voltak temetve. Itt már könnyebben ment a munka. Egy óra mulva, a kezem nyomán támadt nyíláson, a tiszta kék eget pillantottan meg. Egy-két perc mulva

jó széllel a szózóhoz mehessünk. A szórótól 40—80 lépésnyire a tisztított keskeny utra csináljunk sűrű lombos bokrokból egy fedett helyet és a közepén egy lőrést: biztosíthatván régi tapasztalatomból, hogy ha jól készítettnek a szórók. nagy eredményt lehet felmutatni, mert a lövő választhat magának, ha lőni akar. Ily etetőt egész éven keresztül lehet fentartani. A disznók pontosan — mondhatom mint minálunk szokás, hogy télen két órakor, nyáron pedig négy órakor etetünk — jönnek. Alig, hogy az etető elmegy, ott vannak a szórón és akárhányszor történik, hogy, ha aze tető kevés idővel később szór, a disznókat a szórón találja. Hol disznók vannak, igen kifizető az etetés, mert a szórón való lelövésnél a vad nem lesz zavarva és a ki nem hamarkodja el a lövést, minden disznót tűzben teríthet le. A disznók nem is váltanak úgy ki a vetésekre, ha szórókat készítünk és ezáltal a vadkárok is csökkennek.

A fáczánetetőket, ha esetleg még nem készítették el, el kell készíteni, a mi abból áll, hogy pl. 2½ méter hosszú és 2 méter széles szalmatetőt (nád- vagy esetleg kukoricza szár is lehet) készítünk; úgy fedjük, hogy az esőtől át ne ázzon; a legsűrűbb helyen állítsuk fel, úgy hogy felhajtva álljon. Elöl 80 cm. vagy esetleg 1 méter magas is lehet, hátul pedig annyira, hogy a fáczán átbujhat.

Eleinte, mikor még oda kell szoktatni, az etetőtől hosszabb, keskeny, tisztított utakat készítsünk és hintsünk eledelt a hošszába, hogy előbb az etetőre szokjanak a fáczánok. Jó, ha az etetőket bokrokkal bearakjuk, nehogy a szárnyas ragadozó becsaphasson. A fogolyetetőket is így készítettnek, de ezeket igen jól be kell rakni bokrokkal, a »fekete sereg« miatt. Én még védekezésből vörös vagy kék vászondarabokat is akasztok az etetőre és melléje. Ezeket az ijesztőket minden héten felcserélem, mert a varjak is hosszabb idő múlva megszokják, Igaz, hogy némelyik vadász

ugy érvel, hogy elég, ha a határába 5—6 helyre egy-egy kocsi pelyvát vitet, de én sohasem láttam, hogy szárnyasaink pelyvát ennének, mert az páczolva csak szarvsamarhának való!

A vadóvó folyton résen legyen, mert most az embereknek kevés munkájuk van, ennél fogva tél idején jobban ráérnek a csempészkedésre, illetve a vadlopásra. Mert biz egy nyul stb. nem megvetendő falat. A kerítéseket, váltókat, ismert vadjárókat folyton figyelemmel kísérje, hogy nem akad-e valahol sodronyhurok, mert ily hurkokkal nemcsak nyulat, de őzet és fővadat is fognak; esetleg kukoriczával stb. garnirozott vasak is állhatnak a fáczánosokban. A járó-kelőket folyton szemmel kell tartani, mert a legjámborabb kinézésű járkálóban a legveszedelmesebb vadászó rejtőzhetik. A vadóvó különösen éjjel, a levélhullás után, ne nagyon gubbaszkodjon az ágyában, mert egyszer csak azt veszi majd észre, hogy fogytán vannak a fáczánok, miután a vadászó éjjel a felgalyazott fáczánokat fél lövésporral lövi és a legszelesebb, esős eszakákat választja ki ezen mesterségéhez. Kell ezen dologhoz még valami. Ne nagyon jelentgesse fel a tetten ért vadászót a szolgabírói hivatalnak büntetés végett, hanem, mert jó multkor egy éhes miniszteri rendelettel gazdagították a vadászati törvényeket, hogy, hallgasd meg hivatásos jáger pajtás, ha egy kövér vadászót tetten érsz, ennek büntetése, vagyis a birság fele azelőtt a tiéd volt, most pedig az államé, azért, hogy jobban iparkodj vadászókat fogni, hogy az államnak is jusson — *(jó buzditás)* végezzen vele a vadóvó. Legyen kéznél egy jó husángcserőke és ha szorul a kapcza, egy marék 10- vagy 8-as, de azután ne dicsekedjék.

Ez a legradikálisabb eszköz, ilyen dolgokkal meg tudja óvni vadját a vadóvó. Ha az én naplóimat végig lapozgatom, kivált a régieket, de sok jelre akadok, — hogy mikor csaptam egy marék tizest vagy esetleg

pedig a szabadban voltunk mindketten. Tele tüdővel szívtuk a friss levegőt, a mi annyira felüditett bennünket, hogy egyelőre már alig éreztünk fáradtságot. Végleg azonban még nem menekültünk meg. A fa tetején ülve onnan le nem szállhattunk, hacsak nem akartunk megint, visszapottyanni a hóba.

A vihar a barlang környékén befújta hóval az egész országotat öt-hat méternyi magasságban. Reggel a viharral megszűnt a havazás és az ég kiderült.

Dél előtt tizenegy óra tájban érkezett segítség részünkre. Atyám vezetése alatt a kétyiek kivonultak és a felettünk levő hegyoldalról pillantottak meg bennünket. Kötelekkel, csáklyákkal felhúztak minket, a hol a községi orvos azonnal kezelés alá vett bennünket. Dél tájt otthon voltam, meleg puha ágyban a honnan azonban nem keltem fel egyhamar. Három hónapig feküdtem tüdőgyulladásban és ez idő alatt öszüitem meg.

Mikor meggyógyultam, hallottam, hogy bátor megmentőim leereszkedtek a barlangba is az általunk vájt résen és kihozták onnan szerencsétlen társainkat.

Ezek közül azonban még csak Kertész gazda élt. A vinczellér és Tamási megfagytak. Később megtalálták fogatomat és Kertész szekerét. Valamennyi állat meg volt fagyva. Az ökrök annyira be voltak temetkezve a hóba, hogy csak a szarvuk látszott ki. Kertész gazda is ágyban fekvő beteg lett, csak a kocsisunknak nem lett semmi baja.

A d o m á k.

Következtet.

Kedves barátom, a klubban voltunk, kártyáztunk és . . . Sajnálom, pajtás, magamnak sincs pénzem.

Időjóslás.

Mondja csak, szomszédasszony, mit gondol, kemény telünk lesz az idén?

Nem hiszem, Rézi néném. A mi szobaurunk a csillagvizsgálóban van, oszt még máig se váltotta ki a télkabátját.

A földolog.

Az eladó: Maga egy koronát ígért egy nadrágért, én meg odaadtam ingyen, hát miért vág olyan savanyu arcot?

A handlé: Hogyne vágnék, tésur, mikor nem is tetszik alkudni.

mérgesebb nyolczast egy gaz vadtolvaj rokkjára, de nem is kellett félnem, hogy el mer újból jönni garázdálkodni.

A vadóvó szerezze be a mérgezési engedélyt, mert csakis méreggel lehet radikálisan elbánni a ragadozóval, kivált a szárnyas lumpokkal. Vegyen egy öreg vén, (gebét) lovat (igaz, hogy mióta rendes vágóállat lett, ez is megdrágult), lője a pagonyban agyon és szoktassa a ragadozót a dőghelyre, ha már csak a csontok maradtak meg, szerezzen be vagy 3—4 liter vért és hajnalszürkület előtt a dőghelyen 4—5 helyre oszszá el és paprikázza be strychninnel. A déli órákban menjen utánanézni, hogy működött a mérge. A négylábu ragadozókat pedig mérgezett verebekkel vagy négyfelé darabolt mérgezett házi galambokkal pusztítsa. Természetes, ne bagós kezekkel preparálja a falatot, hanem óvatosan és tisztán. A verebet a mellén vágja fel és tegyen egy kis késhegynyi mérget bele és nyomja megint össze; a galambdarabokba is vágjon rést és tegye jól be a mérget, de úgy, nehogy méregdarabok a felületen maradjanak, mert keserősége folytán a vad nem veszi fel, illetve eszi meg. Saját ebeit ilyenkor pedig tartsa lánczra fűzve, nehogy a mérgezett vérből egyenek.

A vadóvó az első hóban olvassa le vadállományát, mert ilyenkor tárva-nyitva áll a revierkönyve. Ha iparkodtál, örülni fogsz, ha gubbaszkodtál, megkapod a szegénységi bizonyítványt. Ha rókanyommal találkozunk, ez egy elektromos ütés a vadóvó szívében. Ezt a ravaszdít meg kell keríteni, tehát le kell nyomozni és be kell keríteni, esetleg hajtásban elcsipni, de mégis többnyire kotorékba mászik. Azért okosabb az angol; szerzett, nevelt, tenyésztett egy ebajtát, a mi kedves foxlinkat, melyet csak ereszsziük le a vezeték-ről, majd elvégzi a munkáját, de ha kirepül a kotorékból, *ne hibázd el*. Giegerl és egy tacsómmal kora tavaszkor májusig 47 vöröst — hol öreget, hol fiataalt — csiptem el.

(V. és A.)

Vadászati dolgok.

Főuri vadászat. Károlyi Lajos gróf tótmegyeri uradalma területén az idei vadászatok eredménye a következő: Szeptember 4—9-ig, 6 nap alatt 7 puskás elejtett 5388 darab vadat, ebből 5256 darab fogoly, 69 darab fűrj, 22 darab fácán, 3 nyul, 9 darab tengeri nyul és 29 darab vegyes vad. November 20—23-ig és december 18—20-ig, 6 nap alatt 9 puskás által elejtett 9817 darab vad és pedig: 7572 darab nyul, 2210 darab fogoly, 16 darab fácán, 8 darab tengeri nyul és 2 darab vegyes vad. December 11—16-ig, 6 nap alatt, 6 puskás által elejtett 7061 darab vad, és pedig: 2793 darab nyul, 2782 darab fácán-kakas, 1169 darab fogoly; 283 darab tengeri nyul, 1 róka, 1 vadhattyu és 31 darab vegyes vad. Az évi összes eredmény volt tehát: 10.368 darab nyul, 8644 darab fogoly, 2820 darab fácán, 69 darab fűrj, 301 darab tengeri nyul, 1 róka, 1 vadhattyu és 62 darab vegyes vad, összesen 22.266 darab vad 132 puska után. A

mult évi összes eredmény volt 17,128 darab vad 104 puska után.

Óriási gorilla Kamerunban. Már gyakrabban adtak hírt afrikai utazók arról, hogy a Lom folyó északi folyásánál óriási majmok láthatók, a melyek vakmerő módon, még a karavánokat is meg merik támadni. Ha eddig kételkedve fogadták e hírt, biztos hitelt adhatunk a francia folyóiratnak a *La Nature*-nek, melynek Bruseause Eugéne, a híres utazó, fénykép-fölvételeket is küldött. Az állat külseje teljesen meg egyezik a gorilláéval, csak nagysága haladja meg a két és fél métert. Az állatot lelőtték és utóbb épp olyan két társára akadtak. Az állat melle és hasa alig volt szőrrel fődve, de válla és combja hosszú, sűrű, bozontos bundával volt védve. Karjának hossza meghaladta a két métert. Nyolc ember alig bírta az óriást a városba vinni. Testének súlya négyszázhatvan kilogramm volt.

Kőszáli sas az Alpeseekben. Néhány évvel ezelőtt még nem vlt ritkaság a kőszáli sas az Alpeselek csucsain, még ma is sikerül egy-egy élesszemű vadásznak leteríteni e veszedelmes rablót. A minap lőttek egy példányt, melynek hossza kilencven centiméter, kifeszített szárnyainak szélessége két méter és ötven centiméter volt, egyes karmai pedig egy hatalmas férfikézrel versenyezhettek. Fészük szinte az égbe nyulik és alig hozzáférhető és csodszámba megy, ha a családból egy példányt sikerül kézrekeríteni. A sas szereti a fenyőfát, néha a fenyőfa csucsán megpihen s onnan könnyebben elérhető. A dicsőségen kívül anyagi siker is csábítja a vadászt, merl egy kőszáli sas tollazata igen drága, de kitömve 140—150 forintot is megér.

Hasznos tudnivalók.

A lucerna trágyázása. A lucerna természeténél tehetőleg arra törekszik a gazda, hogy az általa létesítendő lucernás termőképessége vagy életképessége hosszú legyen, hogy így minél hosszab ideig szolgál-tasson bőséges takarmányt.

Az ujonnan létesített lucernásoknál igen sokszor tapasztalhatjuk azt, hogy azok kezdetben igen szépen fejlődnek, jó terméseket is szolgáltatnak, de élettartamuk nem olyan hosszú, mint azt a gazda megkívánná, mert rövid idő alatt kipusztulnak.

Ha keressük a lucernások ezen korai kipusztulásának okait, igen sokszor megtalálhatjuk abban, hogy a talaj nem tartalmazza azt a tápanyagot és annyit abból a tápanyagból, amennyire a lucernának szüksége volna. Ezen tápanyag pedig első sorban a foszfor, a lucerna fejlődéséhez ugyanis sok foszforsavat kíván, a mi igen sok esetben nincs meg a talajban kellő mennyiségben, ily esetben tehát a lucerna a foszfortrágyázásra rászorul.

A lucerna természeténél tehát a talajnak megfelelő mély megmivelése mellett figyelembe kellene venni a foszfortrágyák alkalmazását is, mint olyanokét, melyek a lucerna termőképességét és hosszú életképességet elősegítik.

Hazánkban, a hol a talajok azt mondhatni általában foszforban szegények, mindenesetre igen üdvös venni és kísérlet tárgyává tenni a foszforral való műtrágyázást.

Németországban ez irányban kedvező eredményel végeztek kísérleteket. Miután azonban a lucerna műtrágyázásánál a trágyázás érvényesülése hosszabb időre kell, hogy terjedjen, ezen célra a nehezebben oldódó foszforsavat tartalmazó műtrágyák alkalmasabbak. A műtrágyázás keresztülvitelénél figyelembe vegyük, hogy annak több évre kell ellátni a lucernát foszforsavval, tehát többet adjunk belőle, 5–6 q holdanként, az őszi szántás előtt.

KÜLÖNFÉLÉK.

Kilenc szabály. Egy neves párisi orvos a következő kilenc pontba foglalja össze azokat a leglényegesebb szabályokat, a melyeknek követésével az ember bizton és jó egészségbeu éri el az aggastyáni kort: 1. Napközben és éjjel csakis friss levegőt szivjunk. 2. Minden nap mozogj a szabad levegőn, akár séta, akár munka ez a mozgás. 3. Ételed és italod legyen egyszerű és mértékletes. Sok vizet, tejet és gyümölcsöt fogyassz, de semmi szeszes italt. 4. Mosakodj meg naponta jól hideg vízben és fürödj hetenkint egyszer melegen. 5. Ne viselj se nagyon könnyű, se nagyon meleg ruházatot. 6. A lakásod legyen száraz és levegős. 7. Legyen határozott rendszeres munkád. 8. Munka után ne izgató élvezetben keresd a szórakozást. Szabad óráidat családi körben töltsd el; az éjszaka pedig alvásra való. 9. Iparkodj jó és szép tettekkel megnevesíteni életedet!

Pusztuló állatfajok. A washingtoni zoologiai társaság legutóbbi értekezletéről érdekes különnyomatot adott ki, amelyben ismerteti azon hasznos állatokat, amelyeket husukért, bőrükért, szőrméjükért annyira irtanak, hogy már közel állanak a teljes kipusztuláshoz. Első sorban a fókát említik fel, különösen pedig a hatalmas elefántfokát, amelyet az utolsó tíz év alatt a vadászok majdnem tökéletesen kiirtottak, mert bőrét husát és zsirját kitűnően tudták értékesíteni. A szárazföldi állatok közül, az elefántokat fenyegeti a kipusztulás veszedelem, amelyeket az agyarukért vadásznak. Magában Afrikában 100,000 elefántot pusztítanak el évenként, s az angol elefántvadászok egyáltalában nem veszik figyelembe, hogy az elefánt hasznos állat, melyet nem kellene annyira irtani. Ezelőtt ötven esztendővel a karavánok alig mertek Kalifornia mezőin keresztül utazni, mert a csapatostul száguldó bölények miatt életük valóságos veszélyben forgott. Ma már csak elvétve lehet látni egyet-kettőt ezekből az állatokból s meg is van tiltva a vadászatuk. A bölénynek egy rokonfaja valamikor régen Európában is el volt terjedve, de ma már nyomuk sincs. Patagoniából, ahol régebben az alkák egészen ellepték a tengerpart szikláit, ma már ezek a madarak teljesen kipusztultak, Mig a nagyobb szárnyasokat főleg a zsirjukért és husukért pusztítják, addig az apró diszmadarak se kerül ki sorsukat, mert ezeket meg a tollukért vadásszák, Ittetékes körök most azon fáradoznak, hogy a pusztulófélben levő állatfajoknak vadászati tilalmat eszközöljenek ki.

Ötezer korona egy kutyáért. Az ölebeknek sehol sincs olyan jó dolguk, mint Franciaországban, és féltett pincsikutyáját senki sem őrzi akkora gondnal, mint az előkelő párisi asszony. Ezek a kedvencz állatok hihetetlenül kicsikék s amellet nagyon drágák, úgy hogy egy szép, okos ölebert kétszer annyi

súlyu aranyat is adnak, mint amennyit az állat a mérlegen nyom. A legfényesebb üzleteket most a kutya-kereskedők kötik s csak a napokban történt, hogy egy kis, ökölnyi kutyáért ötezer koronát fizetett a vevője.

H I R E K.

Petróleum, kötél és borotva. Párisban egy gyári felügyelő szerelmi bánatában borzalmas módon akarta elpusztítani magát. Szobájában petróleummal lelocsolta a butort és meggyújtotta; azután lábánál fogva fölakasztotta magát a szoba közepén lógó lámpástartóra, végezetül beretvával össze-visszavagdosta a nyakát. Ez a sok fáradozás azonban hiábavaló volt: az elkeseredett öngyilkos életét megmentették, sőt semmi veszedelmes baja nem történt. A házbeliék ugyanis észrevették a tüzet, betörték a szobába, a tüzet eloltották, az akasztott embert levágták a lámpatartóról és sebeit bekötözték. A sok füsttől elájult ugyan az életunt ember, de hamarosan magához térítették. A nyakán vágott négy sebet is bevarrták, miután megállapították ez orvosok, hogy oly szerencsésen bánt a beretvával, hogy sem a főerét, sem a gégejét nem sértette meg.

Várospusztító vulkán. Masszája városát (Nikaragua), mint Newyorkból táviratozzák, a Szandiego vulkán kitörése majdnem egészen elpusztította. A beomlott hávak és az izzó láva több ezer embert megöltek. — Egy másik londoni táviratunk jelenti: Nikaragua köztársaságnak egy egész területét szerdán reggel elpusztította a Momotómba tűzokádóhegy rettenetes kitörése. A vulkán már mult héten kezdett el működni és ötven mérföldnyire valóságos látatengert ontott. Masszája várost, mely az egész államban egyike a legszebbnek és leggazdagabbnak, a pusztulás teljes katasztrófája érte. Masszájának 20,000 lakója van, egész modern és villamos világítása van. A vulkán tüzes lávafolyama minden életet és vegetációt kioltott. Sok ezer ember elpusztult a látatengerben. Attól félnek, hogy az állam másik nagyobb városát, Granaát is hasonló sors éri.

Gyilkos katona. Karácsony eiső napján a parkányánai országuton halva találták Ripták Ferenc 26. ezredbeli bakát, a ki megtakarította pénzével Komáromból gyalog ment haza ünnepelni. A csendőrség a gyilkost Ferbár Jenő, szintén szabadságolt vár-tüzér személyében elfogta. A gyilkos bevallotta, hogy áldozatát baltával ütötte agyon boszúból, mert kedvesét Komáromban elszerette Pénzét ugymond, csak azért vette magához, hogy a halottat más ki ne rabolja.

A tél áldozatai. Lőcséről írják: A Felső-Szepességben az utolsó napokban nagy hideg volt, a mely emberáldozatot követelt. Szomolnokhután Magorkó Mihály Mátyás bányamunkást az utszélen megfagyva találták; Kajsó erdejében pedig egy famunkás szintén megfagyott.

Arany Mármarosban. A Mármarosvármegye nyugati szélén, Bereznék község határában lévő Moldva nevű hegyben, mint levelezőnk írja, gazdag aranyércre találtak, Rakovszky Cirill leikész ásványt kutatót a Moldva-hegyen s ásatást is végeztetett; eközben talált rá a dus tartalmu aranyércre. Faller Károly m. kir. bányatanácsos, selmebányai bányászati akadémiái tanárral megvizsgáltatta az ércet, a ki megállapította,

hogy a talált kristályos, dolomitos mészből lévő piritben métermázsánként 175 gram arany és ezüst van. Rakovszky Cirill a nagy területen elterülő aranytartalmú ásványt bányászat útján fogja napfényre hozni. Az aranybányászat megkezdése valóságos áldás lesz e vidéken lakó szegény rutén népre, a kik a hegyek között málékenyen és zablepényen tengetik nyomoruságos életüket.

Szerencsétlenség a Balatonon. Újév reggelére a Balatona váratlanul befagyott, minek következtében tizennégy akali halász Siófokon rekedt. Ezek közül ötven vakmerően elhatározták, hogy Szántódnál átmennek a jégen a tulsó partra. A mint a tihanyi part közelében a mély vízre értek, egy elüljáró huszonnégyéves legény alatt beszakadt a jég; a legény nyomtalanul eltűnt. Társai vártak egy ideig, hogy majd fölbukkan, de hiába.

Vagyon a sirban. Liptó-Hibbe községben — mint Kassáról jelentik — a minap feljelentés következtében exhumálták egy Droppa Zsuzsanna nevű asszony holttestét és a legnagyobb meglepetésre a halott párnájában hatszázezer koronát találtak arany- és ezüstpénzben. A holttest már egy év óta volt eltemetve. Az elhunyt egyetlen örököse, Droppa Péter, álnéven Balázs Péter, mint katonaszökevény tizenkét évvel ezelőtt Amerikába költözött és azóta mit sem hallottak felőle.

Szerkesztői üzenetek.

Stubenvoll Rezső urnak. Barátfalu. Általános erdőőri szervezeti szabályok nincsenek. A kincstári erdőőrök szervezete is csak egy régebbi rendeletben van felületesen körvonalozva, az állami kezelésbe vett erdőknél alkalmazott erdőőrök szervezete pedig jóformán a hány, annyiféle. A szolgálati és ügyelmi szabályok bent vannak az 1905 évi Évkönyvben, melyet most már 2 koronáról 1 K 20 fillérre leszállított áron adunk. **Varga V. Antal** urnak. Terecseny. Az Évkönyv 1906 évi folyamára oly kevés jelentkező akadt eddig, hogy még pár hétig várakozó álláspontot kell elfoglalnunk. Ha a kiadás elmarad, a beküldött összeget a lapra fogjuk átszámítani. Üdvözlét! **Kollár Béla** urnak. Szécsmező. Az olcsóbb napilapok közé tartoznak a: Budapest. A nap, a különbség azonban nem jelentékeny a drágább lapokkal szemben, melyek előfizetési ára 28 korona s az olcsóság mindig a tartalom rovására megy. Az olcsók közt talán leg többet ér a »Budapest«, melynek előfizetési ára 24 korona, mert ennek hetenként van egy vicclap melléklete is. Az összes hírlapok jegyzéke meg van minden postán s így legcélszerűbb, ha alkalmilag ezt megtekinti és többféle lapból mutatványszámot kér. Így módja lesz kiválasztani azt, a mely legjobban megnyeri tetszését.

A kiadóhivatal postája.

Laczkó János urnak. Bőszénfa. A folyó évre szóló 8 korona vételét köszönettel elismerjük. **Nagy György** urnak. Bezdán. A 4 korona beérkezett. **Todeásza Jakab** urnak. Vizakna. Lcpunk csak magyar nyelven jelenik meg könnyű, jól érthető írály mellett azonban olyan idegen nyelvűeknek, kik a magyar nyelvet bármilyen csekély mértékben bírják, nagyon ajánlható, mert módot nyújt nekik magukat ebben gyakorolni. **Kincses Árpád** urnak. Sz. Cseh. Az előfizetési díjat helyesen küldte ide. **Kudy József** urnak. Pelsücz. A múlt év végeig szóló 2 koronát vettük. **Spangl Imre** urnak. Szerény. A 2 korona beérkezett. **Finta Lajos** urnak. Szászvár. A folyó évi számunk a Szászvárosról való átköltözés miatt két napi késedelmet szenvedett, eddig azonban már biztosan megkapta. A 2 koronát köszönettel nyugtázzuk. **Polányi Lajos** urnak. Zngó. Elhatározását sajnálattal vettük tudomásul s előjegyzésbe, reméljük azonban, hogy az addig még megváltózik. **Bolcsó András** urnak. Nagy-Aátony. A 4 korona előfizetési díj beérkezett. **Czigu Miksa** urnak. O. Pécska. Külön levelezőlapon feleltünk. **Szöke Sándor** urnak. Gredistye. Március végeig rendben van. **Németh István** urnak. Sz. Száldobágy. A címzést megváltoztattuk. **Dobó Imre** urnak. A. Kabol. Igen, a most küldött 2 K március végeig szól. **Miklós Péter** urnak. Sonkolyos. Lapunk megjelenésének csüörtökre való áttétele

folytán annak első száma csak f. hó 4-én jelent meg s így december 31-iki lapot természetesen nem is kaphatott. A december 24-iki 65 számmal a kibővített évfolyam be lett fejezve. **Mold Vilmos** urnak. Székudvar. 2 korona beérkezett. **Balogh Mihály** urnak. Valemare. Régi hívünkkel szemben hogy ne lennénk elnézéssel? Bár sok Öndöz hasonló előfizetőhöz lenne szerencsénk! **Kádár Mariska** urnónek. Klopativa. Az előfizetést kívánságához képest múlt évi szeptember végeig jegyeztük elő. **Kárpáti József** urnak. Pécsbuda. A 4 koronát vettük s a címet kiigazítottuk. **Lengyel János** urnak. Bodrog-Olaszi. A 4 korona előfizetés beérkezett s javára irtuk. **Zelch Péter** urnak. Segesvár. W. K. kartárs helyébe — bár ezt is sajnálattal nélkülözzük — igaz örömmel jegyeztük be régi ismerősiinket és barátunkat. **Szuszla Péter** urnak. Bercsényifalva. A 4 koronát köszönettel vettük. **Lehn János** urnak. Vakány. 8 korona beérkezett s a folyó év végeig szól. **Zsurka Karácsony** urnak. Beél. Az új előfizetőt örömmel fogadtuk. **Dragomir Pompejus** urnak. Tárkány. Március végeig van előfizetve. A címet kiigazítottuk. **Mészáros János** urnak. Dallos fűrés. 2 korona beérkezett. A jó kívánságot szívből viszonzozzuk. **Miklós Miklós** urnak. Deés. Az utolsó múlt évi szám a 65-ik volt, ha ezt nem kapta volna, szíveskedjen röviden értesíteni, hogy utánküldhessük. **Kroisz Ödön** urnak. Eperjes. Junius végeig van rendezve. **Ördög Ferenc** urnak. Zimbró. A 4 koronát köszönettel nyugtázzuk. **Kovacs Mihály** urnak. Boicza. Igen, az év végeig van előfizetve. **Debreczeni Zsigmond** urnak. M. Szlatina. Az új előfizető részére megindítottuk a lapot. Nem közölhetné velünk Zengraf József kartársunk lakását, ki legutóbb Sistarovecen állomásozott? **Körmöcy Illés** urnak. Csála. Szászvárosról át lett címezve a hildemény s megkaptuk. **Ifju Erdélyi György** urnak. Gőzfűrés. Szíves sorait tudomásul vettük s az új előfizetőt várjuk.

Pályázati hirdetés!

A kovácsvágási közbirtokosságnál megüresedett és 500 kor. fizetés, 100 kor. lakpénz, 4 kor. irodai átalány 24 ürméter tűzifa és 4 drb. szarvasmarhára erdei legelő élvezetével ellátott erdőőri állomás betöltendő.

Felhivatlak a pályázni kívánók hogy erdőőri-szakvizsgái, szolgálati, erkölcsi és orvosi bizonyítványaikkal fészereit kérvényeiket, hozzám 1906 január 20-ig annális inkább benyujtsák, mert később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Kovácsvágás 1905 december 22.

(Up: Pálháza. Abauj m.)

1—2

Bodnár János,
közb. elnök.

Fontos téli idényre!

Téli halina (filcz) csizmák

➡ saját gyártmány ➡

erősek, meleget tartók, csinos kiállításban; 4 évig is viselhetők; jóságáért és tartósságáért kezességet vállalok.

== ÁRA: 8 KORONA. ==

Megrendelésnél pontos mérték beküldését kérem

LENGYEL ALBERT

erdőőr.

Alsó-Rákos, Nagy-Küküllő-megye.

Nyomatott **Stegmann János** könyvnyomdájában Szászsebesen

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

PÉNZKÜLDEMÉNYEK:

a »Szászsebesi ipar- és gazdasági hitelszövetkezet« címére Szászsebesen küldendők.

Megjelenik minden csütörtökön.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fil. Ajánlkozásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fil. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

X. évfolyam.

Szászsebes, 1906, Január 11.

2. szám.

TARTALOM:

1. Vezércikk: Egy szakiskolánk dicsérete.
2. Második cikk: Vadóví teendője.
3. Tárca: Karácsony a szikla-barlangban.
4. Vadászati dolgok.
5. Hasznos tudnivalók.
6. Különlélék.
7. Hírek.
8. Szerkesztői üzenetek.
9. A kiadóhivatal postája.
10. Pályázatok és hirdetések.

Blum és Társa

Elsőrangú egyenruházati intézet

BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 14–16. sz.

Mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu
erdészeti és erdő altiszti egyenruhák

nemkülönlben felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszú gyakorlatunk alatt — a betekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivitelbe.

Polgári ruhák

a legújabb francia- és angol-divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerzünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. — Bármily esekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel:

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udvari szállítók.

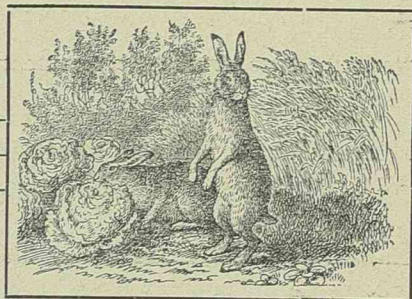
Ő cs. és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságú földmívelésügyi Miniszterium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület“ rendes tagjai.

Élő vad!

Élő foglyokat, fácánokat, nyulakat
őzeket, szarvasokat, vad tengeri-
nyulakat, baglyokat és minden más
állatot magas áron vásárol az
Élőállat kiviteli vállalat és állat-
nagykereskedő

O. FRANK, Wien V.,

Zentagasse 48. szám!

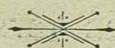
Továbbá szállítok mindennemű
élő-vadat és más első minőségű
állatot. Minden vadásznak és va-
dászat-kedvelőnek nélkülözhetlen
tanácsadóval ellátott

— képes árjegyzéket —

ingyen és bérmentve küldök. —
Csoportos nyulfogáshoz saját
hálóimat és foglyok s fácánok szál-
lításához saját csomagolási eszkö-
zeimet bérmentve küldöm meg.

Ogris M. Fegyvergyára
FERLACH (Karinthia)

Aranyérem:
Páris 1900.

46 remekelés.

! Forradalom!

— a fegyvertechnika terén. —

A kettős hatású önműködő bizto-
sító és ellenbiztosító **Tambour sza-
badalom az összes rendszerű fegy-
vereknél rögtöni lökészenlétet és egy-
szersmind abszolút biztosítást ad véletlen
elsülés ellen.**

A töltött fegyver **felhuzott ka-
kassal beállított rögtönzővel**, bár-
mily helyzetben a

Tambour

szabadalom által minden fegyver ve-
szélytelenné lesz, akár csak egy sétabot.

Kérjen erről ingyen prospektust!

**Különlegesség könnyű hármas
fegyverekben 2-8 — 3 kg-ig.**

Magyar árjegyzék ingyen és bérmentve.

Magyar levelezés!

MAGYARON ELŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Brausweller János
Szeged.

Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műórás, feltalálója
a remontoir ingaóráknak stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

SZÁMTAN

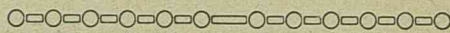
a m. kir. erdőőri szakiskolák, az
erdőőri szakvizsgára magán uton
készülők és erdőaltisztek részére.

Irta: **Békly Albert,**
m. kir. erdész

a szászsebesi m. kir. erdőrendezőség vezetője.

Kapható: Az Országos Erdé-
szeti Egyesületnél (Budapest V.,
Alkotmány-utca 6.)

Ára: 2:40 K, bérmentve 2:60 K.

Előfizetési felhívás.

Minden valamire való vadásznak büszkeségét képezik a szép **agancsok** — s az agancskultusznak talán sehol a világon nincsenek lelkesebb hivei, mint nálunk; — annál sajtóságosabb tehát, hogy vadászirodalmunkban e szakra vonatkozólag egyetlen összefoglaló szakmunkával se birunk! Pedig ilyen műre, mely az **agancstant** minden részletre kiterjedőleg alapjában öleli föl: szükség van; szükségük van különösen a hivatásos vadászoknak, érdekszeti altiszteknek s általában a vadászati alkalmazottaknak, mert a magánerdőbirtokos vadászat kultuszában való tökéletesebb tájékozottságot s főleg az agancsokhoz való hozzáértést kíván; utóbbit pedig tisztán gyakorlati alapon elsajátítani lehetetlenség.

Talán éppen ez a körülmény lebegett a „Nemzeti Casino“ ama néhány fényes nevű vadászsport-matadorának szeme előtt, kik megpendítették s hozzám adreszálták egy ily mű létrehozásának eszméjét, a melyet én készséggel ezennel akceptálok is, és szívesen felveszem a tollat, hogy: **„Az agancs és szarv a vadászat kultuszában“** cím alatt vadászati szakirodalmunkban hézagpótoló agancstani munkát megírjam, mely összefoglalóan ismertetni fogja a **sarvasfélék** gim-, jávor-, őz- és dām vad agancsának, továbbá a zerge, mufflon stb. fejdiszének keletkezési történetét, kialakulási viszonyait, fejlődéstanát, az általánosságokat a mai agancs (és szarv) fejlődésében a forma és tagozás alapján ismerteti vadászati és tudományos szempontból, diszes kivitelű ábrákkal illusztrálva.

A mű előfizetési ára diszes kötésben, illusztrálva: 2 forint.

Az előfizetések nevemre címezve (Budapest II. Csalogány-utca 26. szám) **küldendők.**

Végül van szerencsém becses tudomására hozni, hogy művem már eleve azon nagybecsű kitüntetésben részesült, hogy szerencsés lehetek két fényes név égisze alatt közrebocsájtani azt, a mennyiben **Nádasdy Ferencz gróf és Bánffy Dezső báró** ő excellenciáik, két országos egyesületünk nagyérdemű elnökei: kegyesek voltak megengedni, hogy műveimet nekik dedikálhassam.

Hazafias tisztelettel:

Lakatos Károly,
a „Sportélet“ társszerkesztője és a „Magyar Erdész“ főmunkatársa stb.

Elsőrangú bevásárlási forrás!

Stainer Gyula

cs. és kir. udvari szállító

Körmend

Kéri a hazai t. erdész közönséget, hogy a tavaszi erdei magvak és facsemeték beszerzésénél magyar iparvállalatát, mely évről évre nagyobbitva és tökéletesítve lesz, b. pártfogásában megtartani sziveskedjék.

Erdeifenyő mag

Lúczfenyő mag

Vörösfenyő mag

Feketefenyő mag

Jegenyefenyő m.

a legnagyobb tisztaság és a legnagyobb csiraképesség szavatolása mellett.

Exotikus famagvak csakis megbízható szavatolt friss minőségben.

Kocsányos makk

Cser makk

Amerikai vöröstölgy makk

Bükk makk

szak-szerűen áttelelt minőségben

Akácza mag

Juharfa mag

Körisfa mag

Gleditschia mag

szavatolt 1905 őszi termés

Tülevelű csemeték

Lombfa csemeték

Gyümölcsvadonczok

Élő sövények

megbízható minőségben

Diszfenyők

Diszfák

Diszbokrok

minden magasságban és színezetben.

Gyümölcsfa magvak szavatolt, egészséges, csiraképes minőségben.

Teljesen megbízható 40-éves jó hírnévnek örvendő cég!

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Hazai ipar és termelés!

Nyomatott STEGMANN JÁNOS könyvnyomdájában Szászsebesen.